

parcellering, vel ikke paa eengang, men efterhaanden, efter en vis Plan og til visse Tider. Man kunde da maasse ogsaa komme til det Samme senere med Hensyn til Trollesminde, men det har jeg selvselgelig ikke Ret til at tale om nu. Det er min Overbevisning, at man ved at følge den antydede Vej vilde gjøre Vel mod hele denne Egn, gjøre Vel i og for sig og ogsaa gjøre Vel imod den paagjældende Kjøbstad, og jeg vil derfor anbefale Thinget ved den fortsatte Behandling at give Loven en saadan Skikkelse, i Forventning om den meget ærede Finansministers Tilslutning dertil.

Bust: Det er kun en ganske kort Bemærkning, jeg vil tillade mig i Anledning af den Udtalelse, det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen) kom med. At det ærede Medlem optræder som Sagfører for Godseierne, kan jo albrig forundre. Han maatte være det utaknemligste Menneske i Verden, dersom han ikke gjorde det, men naar han hentydede til, at den Vej, jeg anbefalede at gaa ligeoverfor dette Lovforslag, og som nu ogsaa blev anbefalet af den ærede sidste Taler (Berg), var grundet paa frie Fantasier, skal jeg dertil svare, at den er grundet paa de Tal, som staa her i Motiverne. Vi se nemlig heraf, at ved den Auktion, som afholdtes den 8de Oktober iaar, er der for den samlede Gaard budt 499,000 Kr., altsaa over 100,000 Kr. mindre end Vurderingssummen, som er 600,000 Kr., medens der for Parcellerne blev budt 459,000 Kr., altsaa ikke 100,000 under Vurderingssummen, som for dem var 555,000 Kr. Det forekommer mig at maatte omtrent overbevise os om, at det ikke er saa finantsielt gal en Vej at gaa, og naar vi spørre det Andet til — og det tænker jeg, jeg maa have Lov til — at vi have en Lov, som tillader stadig at oprette nye Herregaarde, forekommer det mig er god Anbefaling for os til netop at ønske, at denne Herregaard afhændes paa den Maade, jeg nu har antydet, og det forekommer mig — det skal jeg slutte med at sige — at f. Ex. den Lov, vi vedtog i forrige Samling om Kreditforeninger for Husmænd, netop giver os en rigtig god Haandskræining til, saavidt vi kunne gjøre det herfra, at skabe saa mange selvstændige og lykkelige Hjem i vort Fædreland som muligt. At jeg her har det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds imod mig, forundrer mig som sagt ikke, men det gjør mig kun ondt for Sagens Skyld; thi hans store Indflydelse paa højere Steder vilde have kunnet gavne denne Sag.

Finansministeren (Strup): Inden Forhandlingen gaar videre, maa jeg dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at Forslaget for mig kun har en finantsiel Betydning. Det er kun for at undgaa at komme til at sælge en Stats-

eiendom for Mindre, end den er værd, i Kraft af en Bestemmelse for 9 Aar tilbage om et absolut Salg, at jeg har bragt Sagen frem igjen for dette Thing. Det er altsaa kun finantsielle Hensyn, som have bevæget mig til overhovedet at bringe Forslaget frem, og det er kun fra den Side set, jeg ønsker at høre Thingets Mening. Hensynet til, om man anser det for ønskeligst, at Landets Jorder ere delte i Huslodder eller i Gaardlodder eller i større Aalsbrug, forekommer mig ikke at have det Allermindste med den foreliggende Sag at bestille. Her staa Staten som Selger af en Eiendom, og som det er fuldstændig rigtig udtrykt i Loven af 1871: „Salget skal ske paa den for Statskassen fordelagtigste Maade“. Det er et fuldstændig rigtig angivet Standpunkt, hvor der er Spørgsmaal om at sælge Statseiendomme. At sælge Statseiendomme til Fordel for Enkelte, saaledes at Statens øvrige Borgere skulle bære Tab, kan jeg ikke være med til. — Det er en Vildfarelse, som iøvrigt er let forklarlig efter hvad der er angivet i Motiverne, at de afholdte Auktioner have viist at Salget i Parceller overhovedet og i mindre Parceller er det Fordelagtigste. Jeg skal først bemærke, at, naar der ved den anden Auktion kun er budt 520,000 Kr. for den samlede Eiendom, hidrører det fra, at der kun var en eneste Liebhaber og altsaa ikke fandt noget Overbud Sted; men der er siden fremkommet, og det efter at disse Motiver vare trykte, et Bud paa den samlede Eiendom paa 545,000 Kr., som altsaa er større end Summen for alle Parceller. Men selv om det ikke var Tilfældet, maa jeg gjøre opmærksom paa, at Parcellbuddene kun ere naaede op til den Størrelse, fordi Hovedparcellen er budt op til Mere, end den er vurderet til, hvorimod de mindre Parceller ere gaaede langt lavere. Altsaa hele den Argumentation, der fremkom fra det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Bust), for at det havde viist sig, at Uparcelleringen var finantsiel rigtig, falder dermed til Jorden. — Det er allerede bemærket fra en æret Talers (Dinesen) Side, at en Grund til at forsøge Salget af saa smaa Parceller som paa mellem 2—5 Tønder Land har blandt Andet været den, at disse Jorder laa saa tæt op til en Kjøbstad, at man maatte antage, at man maatte kunne opnaa en god Pris for saadanne smaa Parceller, en Forventning, som ikke slog til. Men jeg havde ogsaa en anden Grund dertil, nemlig den, at jeg dog vilde forsøge, om der ikke i denne Egn var særlig Trang til mindre Huslodder. Det forekom mig ikke usandsynligt, at lige op til en Kjøbstad, der er omgivet paa de 3 Sider af store Skove og Herregaarde, maatte der være endogsaa Rift om smaa Huslodder; men det har viist sig ikke at være Tilfældet, og det har ligeledes viist sig, at de Parceller, der nærmest kunde betegnes som Gaardbrug paa 40—48 Tønder Land, har der langt fra været Rift om. I det Hele maa det